

Delilerin Şahı

– *erhantigli* · 16 Kasım 2020

Deli bunlar canım, hem de zirdeli, hınzır deli, muzır deli...

Zaten Dereköy'den adam çıkmaz. Delilerin şahı, enayilerin padişahıdır. Kafadan kontak ve dahi manyaktırlar. Aralarında akli başında bir tek adam yoktur. Deli olmasalar eski köye yeni âdet çıkarırlar da başlarını belaya sokarlar mıydı? Sonradan değil, atadan deli bunlar. Vakti zamanında padişah bir ferman çıkarmış, "Her köyden bir deli gelsin" demiş. Dereköylüler ben gideceğim, sen gideceksin diye birbirlerine girmişler, kavga dövüş etmişler; kolu bacağı kırılmayan, kafası yarılmayan kimse kalmamış. Padişah da "Dereköyden kim gelirse gelsin" demek zorunda kalmış. Böylece birinciliği kimseye kaptırmamışlar...

Delidir, ne halt etse yeridir değil mi? Kimseye zararları okunmasın diye böylelerini toptan tımarhaneye kapatacağın ya da köylerini karantinaya alacağını, oraya geliş gidişleri yasaklayacağını, delilik bulaşmamış çocuklarını da alıp başka bir yere yollayacağını. Yoksa delilikleri dört bir yana yayılır; devletin çivisi oynar, gemi su alıp batar.

Bunların deliliklerini merak ediyorsunuzdur. Hangi birini saymalı? Bir kere hep muhaliftirler. A partisi mi seçimi kazanacak gibi görünüyor, bunlar hemen B partisine oy verirler. B partisi iktidar olursa oyları A partisine gider. İşte böyle ters adamlardır. Seçimi hangi partinin kazanacağını anlamak istiyorsanız, bunların hangi partiye oy verdiklerine bakın. İşte bu yüzdendir ki, köylerine tek bir çivi bile çakılmamış, hiçbir yatırım yapılmamıştır. Ama gene de akıllanmazlar, burunlarından kıl aldırılmazlar. Dediğim dedik, hödüğüm hödük takımındaki yerlerini asla kaptırmazlar...

Bir başka delilikler şu: Köylerine vali, milletvekili gibi büyük bir adam geldiği zaman, durumlarına göre dana, koyun, tavuk kesip onları ağır layacaklarına, yaşa, bravo diye alkışlayacaklarına, çay bile ısmarlamazlar. Üstelik adamcağızları ahret sorularıyla terletirler, sorguya çekerler. Geldiklerine geleceklerine bin pişman ederler. Büyük adam usulen "nasılsınız" diyecek olsa, "sağ ol" çekip, "İyiyiz. Sağlığına duacıyız. Sayenizde geçinip gidiyoruz. Hiçbir yaramazlık yoktur. Sırtımız pek, karnımız toktur" diyeceklerine, "Durum vaziyetleri çok kötü. Aşımız ottur, halimiz mottur. Siz orada bal kaymak yerken, biz burada kuru ekmeğe talim ediyoruz. Bu mu eşitlik, bu mu adalet; biz mi efendiyiz siz mi?" derler, servet düşmanlığı, bölücülük ederler. Can sıkır, moral bozarlar...

Bizde de vardır üç beş muhalif, birkaç densiz. Ama biz onları aramızda eritiriz. Uzaklardan yorgun argın gelen sayın büyüğümüzün rahatı kaçmasın, suratı asılmasın diye böylelerinin ağızlarını açtırmaz, kem söz söyletmeyiz. Aldığımız bütün önlemleri aşarak soru sormaya, akortsuz sesler çıkarma kalkarlarsa, zurnacı zekiye bir işaret çakar, İzmir marşını çaldırırız. Hele bir de davulcumuz davulunu gümletip yeri göğü inletmeye başlarsa, muhaliflerin çatlak sesleri duyulmaz, anlaşılmaz olur. Duyulsa bile sinek vızıltısına döner...

Fazla zamanınızı almayayım, boşuna meşgul etmeyeyim de Dereköylülerin deliliklerinin test edilip onaylandığı son olayı anlatıvereyim sizlere.

İlçemize yeni bir kaymakam atandı. Kendini göstermek, bir şeyler yaparak, adını belletmek istediği için

bütün köyleri dolaştı, köylerin ileri gelenlerini toplayıp bir nutuk çekti.

“Boş oturmayın. Faaliyette bulunun. Basında, medyada köyünüzün, ilçenizin adını duyurmaya çalışın. Yan gelip yatanları, kahvelerde pinekleyenleri yakarım!” diye bağırdı.

“Boş durmuyoruz ki. Tarla, bahçe işleri bizi bekliyor. Hem maddi durumumuz pek müsait değil. Hangi parayla faaliyet yapacağız?” diyecek, şimşekleri üstümüze çekecek değildik ya. Emir demiri kesermiş. Kaymakam bey kararlı görünüyor. İtiraz dinlemeyeceğe benziyor. Eşekten düşmüş karpuzla dönmeyelim diye hemen baş eğdik, gerdan kırdık. Hep bir ağızdan, “Emriniz baş üstüne. Siz hiç merak etmeyin. Elimizden geleni yaparız” dedik. Daha sonra da neler yapacağımızı tartışmaya başladık. Ömrünün çoğunu büyük kentlerde geçirmiş, feleğin çemberinden geçmiş Çetin Çevik hemen öne atıldı: “Arkadaşlar! Boşuna vakit kaybetmeyelim. Bu işler uzun uzadıya düşünmekle olmaz. Geç kalırsak çabalarımız boşa gider. Hem bizim gibi adamların düşünmesi iyi değildir. Düşünen kafalara tehlikeli fikirler üşüşür, büyüklerimiz her şeyi bizden daha iyi düşünür. Yapacağımız tek şey var. Bir futbol takımı kuralım. Çünkü futbol denilince akan sular durur, reytingler tavana vurur! Sayın büyüklerimizin elbet bir bildiği vardır. Sağlam kafa sağlam vücutta bulunur. İş sağlama bağlamak için de futbol en iyi, en güzel yoldur” dedi.

Doğru söze ne denir! O bakımdan hiç itiraz etmedik. Bu teklifi hemen kabul edip çabucak eyleme geçtik! Yani eski bir merayı futbol sahası haline getirdik. Kale direklerini de dikip yedekleriyle birlikte yirmi kişilik bir takım hazırladık. Sabah akşam antrenman yaptırarak gençlerimizi forma soktuk. Oyuncularımız maç yapmaya hazır olunca da çevre köylere haber saldık, maç teklif ettik. Açılışa kaymakam beyimizi davet ettik. Bu iş o kadar hoşuna gitti ki, maçta bir süre oynadı ve gol attı. Gazetelerde sporsever kaymakam diye resimleri çıktı. Bizi hararetle kutladı. Örnek köy ilan edip ödül ve plaket verdi. Yönetim kurulumuzun yanaklarından öptü, futbolcularla tokalaştı...

Dereköylüler ne yapsa beğenirsiniz? Köylerine bir okuma odası açmışlar. Sağı solu velveleye vermişler, kitaplık için kitap bağışı istemişler. Bir tiyatro kurup sahneye oyun koymaya kalkmışlar. Okuma odalarına hep aşırı yolcuların kitapları gönderilmemiş mi! Bu kitapları da bizim deliler hiç incelemeyen, bilen kişilere bunlar sakıncalı mı değil mi sormadan kitaplıklarına yerleştirmişler. Bu yetmemiş gibi, gelen kitapları kaymakam beye iftiharla göstermişler. Ama silahları geri tepmiş, kaymakam bu aferin delilerini bir güzel haşlamış. Hele bir de sahneye koydukları oyunu seyredince küplere binmiş. Meğerse oynadıkları oyunun yazarı aşırı yolcuymuş, eserde de bir kaymakam eleştiriliyormuş...

Yerin dibine sokuldukları yetmiyormuş gibi, soruşturma ve kovuşturmalardan başlarını kurtaramadı bizim deliler. Aylarca karakollarda, mahkemelerde süründüler. İşlerinden güçlerinden oldular. Mahkemeye gidip gelmekten yetiştirdikleri ürünlerine gereği gibi bakamadılar, hepsi ya çürüdü ya da kurudu kaldı; yel üfördü, su aldı...

Akılları başlarına gelse de, “Biz ettik, sen etme kaymakam bey. Ettik bir cahillik. Kusura bakma. Özür dileriz. Affet bizi. Pişmanız. Ne yaptığımızın farkında değiliz. İyi niyetimizin kurbanı olduk. Büyüklüğüne sığıyoruz. O kitapların tehlikeli olduğunu bilsek, duysak kitaplığımızdan içeri sokar mıydık, o oyunun ucunun size dokunduğunu anlasak oynamaya kalkar mıydık? Boyumuzdan büyük işlere kalkıştık” deseler iş bu kadar uzamazdı.

Ama nerde... “Biz kötü bir şey yapmadık. Kültürün gelişmesi, kitap okumanın yaygınlaşması için çalıştık.

Başkaları gibi işi ayağa düşürmedik” demişler, bize taş atmışlar, sportif faaliyetimizi küçümsemişler. Ama kaymakam derslerini vermiş, hadlerini bildirmiş. Elini masaya vurmuş; “Benim ödüllü köyüme dil uzatmayın bakayım. Kedi erişemediği ciğere pis dermiş. Ona buna çamur atmayı bırakın da bu dertten nasıl kurtulacağınızı düşünün” diye bağırmiş. Deliler bu uyarıyı dikkate almadıkları gibi zeytinyağı gibi üste çıkmışlar: “Okuma sevgisi aşlamak, tiyatro sanatına hizmet etmek suç mu? Kültür hizmetimizden dolayı bizi kutlamanız gerekirdi aslında. Ama siz milletin efendisi olan bizi aşağılıyor, azarlıyorsunuz. Kitaplığımız belki yetersizdi, oyunu da tam canlandıramamış olabiliriz. Teşvik etmeniz, yol göstermeniz gerekirken uğradığımız bu kötü muamele moralimizi bozdu. Sizden böyle bir şey beklemiyorduk doğrusu” diye ukalalık etmişler.

Şu işe bak! Ne demişler: kafa kalın, beyin boş; tut kulağından çifte koş. Çift sürmek traktörlerle yapıyor artık. Bu yüzden çifte koşulmaya da yaramaz böyleleri. Yahu, hiç büyük başlarla aşık atmaya kalkılır mı? Deliyle devlet bildiğini işler. Bizim gibilere de karşıdan bakmak düşer. Dediği dedik, çaldığı düdüktür onların. Başının belaya girmemesi için ne derlerse peki diyeceksin. “Salla başını, al maaşını” diye boşuna mı demişler a hödükler!

Kaymakam bey gerekeni yapmış tabii. Hemen zile basmış, bizim delileri jandarmaya teslim etmiş. Bu gidişle burunları daha çok sürtülür. Ama ben onlara değil, çoluk çocuklarına acıyorum. Ünlü sözdür; ölüsü olan bir gün, delisi olan her gün ağlar. Görünen köy kılavuz istemez. Davaları babadan oğula sürecek bu gidişle. Gözyaşları dinmeyecek. Nereden mi biliyorum? Avukat tutmuşlar kendilerine bizimkiler. Güya kendilerini savunacaklar, haklarını arayacaklar. Sanki paraları pek çokmuş gibi, bir de avukata para yedirecekler, işi uzatacaklar. Git gel, yollar boş kalmasın. Bunları o hesap işte... Neyse, bırakalım onları da ne halleri varsa görsünler. Kendi düşen ağlamaz. Zaten dedelerimiz derdi de inanmazdık. Şimdi iyice inandık artık. Başka yere yağmur yağar, Dereköy’e deli yağarmış. Bunların delilikleri akla fikre sığmazmış...

Haftaya maçımız var. Buyurun gelin. Kaymakamımız da oynayacak ve gol atacak. Nereden mi biliyorum? Meslek sırrıdır, söylenmez!